

Arbeidsmarktlits

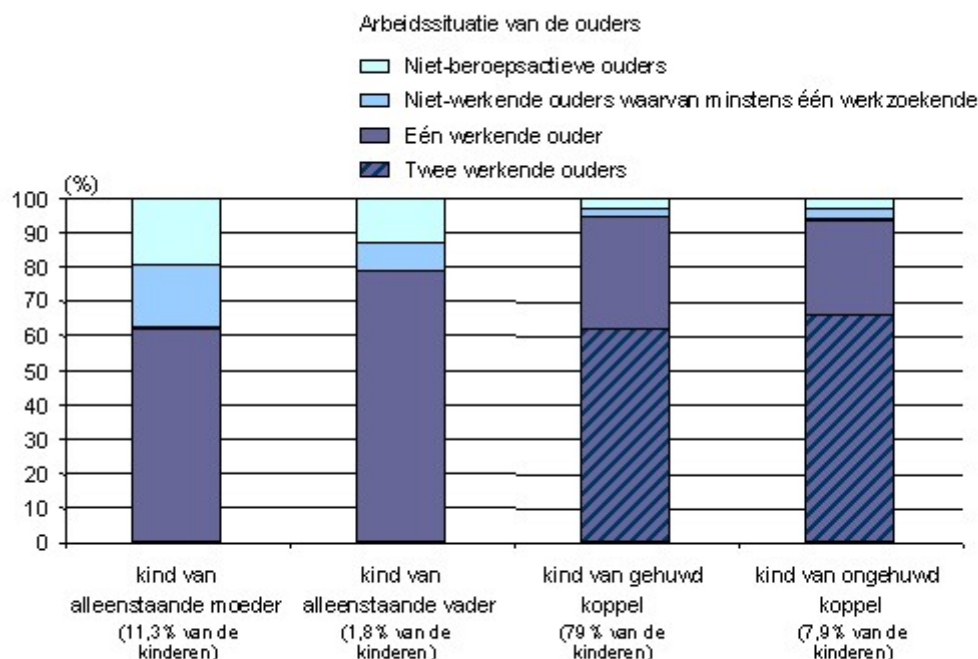
Werk en eenoudergezin

12 June 2006

Als kind van een alleenstaande moeder in Vlaanderen heb je een betrekkelijk grote kans dat je in een gezin leeft dat niet kan terugvallen op een inkomen uit arbeid. Slechts 62% van de kinderen van alleenstaande moeders heeft een werkende moeder, 18% heeft een moeder die een werkloosheidsuitkering ontvangt en 20% woont bij een ouder die geen inkomen heeft uit arbeid of uit de werkloosheidsverzekering. Die laatsten doen bijvoorbeeld een beroep op een leefloon. Vooral jonge kinderen uit eenoudergezinnen moeten het vaak doen met een vervangingsinkomen: van de kinderen jonger dan zes jaar heeft amper de helft een werkende moeder.

Kinderen van gehuwde koppels zijn meestal vertrouwd met een heel andere inkomenssituatie. In de meeste gevallen (95%) heeft minstens een van beide ouders een betaalde baan. Zo'n 33% heeft één werkende ouder, 62% woont in een gezin waarin beide ouders buitenshuis werken. Voor kinderen van ongehuwd samenwonende ouders is de situatie vergelijkbaar. Zij hebben zelfs nog iets meer kans om in een tweeverdienersgezin te wonen (66%). Kinderen die bij hun alleenstaande vader wonen zijn er maar weinig; hun vader werkt in acht op de tien gevallen.

Figuur Arbeidssituatie van de ouders van kinderen jonger dan 20 jaar, naar gezinssituatie; Vlaams Gewest, 2002.

Bron: Datawarehouse Arbeidsmarkt bij de KSZ, basistoepassing 11 (Bewerking Steunpunt WAV)

Eenoudergezinnen vormen een kwetsbare maatschappelijke groep. Ze hebben een lager gezinsinkomen dan gemiddeld en een grotere kans om in de armoede terecht te komen. Vooral moeders die aan het hoofd staan van een eenoudergezin nemen minder actief deel aan het beroepsleven dan andere gezinshoofden: ze hebben minder vaak een betaalde baan en een relatief hoog aandeel doet een beroep op een werkloosheidsuitkering of een leefloon.

Een verklaring voor de ongunstige arbeidsmarktpositie van alleenstaande moeders ligt in de arbeidssituatie voordat zij aan het hoofd van een eenoudergezin kwamen te staan. De meeste alleenstaande moeders maakten voorheen deel uit van een ouderpaar. In zo'n ouderkoppel zijn moeders vaak deeltijds aan het werk en 30% van hen heeft zelfs geen betaalde baan. Vele alleenstaande moeders moeten dus na de scheiding of het overlijden van de partner op zoek naar een (voltijdse) baan.

Daarbij staan alleenstaande ouders voor de moeilijke opdracht om werk en gezin te combineren. Voor velen is het uitoefenen van een voltijdse job in combinatie met de gezinstaken niet mogelijk. Het verlichten van de huishoudelijke taken door het uitbesteden ervan aan derden is voor de meeste eenoudergezinnen financieel niet haalbaar. Ook deeltijdarbeid is voor velen geen optie aangezien een deeltijds inkomen doorgaans onvoldoende is voor het onderhouden van een gezin.

Dan zijn er overheidsmaatregelen die een uitweg kunnen bieden bij een teveel aan werk- en gezinstaken. De stelsels van loopbaanonderbreking en tijdskrediet zijn hier succesvolle voorbeelden van. Moeders uit ouderparen maken hier in groten getale gebruik van: van degenen met een loontrekkende baan is 8,6% in loopbaanonderbreking of tijdskrediet. Deze stelsels bereiken echter relatief weinig alleenstaande moeders. Slechts 2,8% van degenen met een loontrekkende baan maakt gebruik van zo'n regeling. Dat alleenstaanden tijdens deze periode - waarin ze minder verdienen - niet kunnen terugvallen op het inkomen van een partner, speelt hier vermoedelijk een rol.

Meer cijfers en analyses over de arbeidssituatie van alleenstaande ouders vindt u in Het WAV-rapport '[De arbeidsmarktpositie van alleenstaande ouders. Nieuwe bevindingen uit het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming](#)'.

Dit WAV-rapport is het eerste in de reeks '[Acht is meer dan duizend. Eindrapportering van het Steunpunt WAV](#)'.